

دانشگاه خوارزمی
معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

شیوه‌نامه‌ی اجرایی

دوره‌ی دکتری (Ph.D) دانشگاه خوارزمی

به شیوه‌ی آموزشی - پژوهشی

(بر اساس ضوابط مصوّب نهایی جلسه‌ی ۸۷۱، تاریخ ۱۳۹۴/۱۱/۲۴ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزش

ابلاغ‌شده به شماره‌ی ۲/۲۷۷۲۲، تاریخ ۱۳۹۵/۰۲/۱۷)

این شیوه‌نامه در جلسه شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۱۹ به تصویب نهایی رسیده و لازم‌الاجرا است.

بهار ۱۳۹۶

فهرست

.....	مقدمه
.....	ماده ۱. تعاریف
.....	ماده ۲. تعریف دوره
.....	ماده ۳. شرایط پذیرش
.....	ماده ۴. مدت دوره
.....	ماده ۵. مراحل دوره
.....	ماده ۶. واحدهای دوره
.....	ماده ۷. ارزیابی جامع
.....	ماده ۸. دفاع از پروپوزال (طرح پیشنهادی رساله)
.....	ماده ۹. انجام رساله دکتری
.....	ماده ۱۰. انجام جلسه ی پیش دفاع رساله دکتری
.....	ماده ۱۱. ارزیابی رساله (دفاع از رساله)
.....	۱۱-۱. شرایط ارزیابی رساله
.....	۱۱-۲. کیفیت ارزیابی رساله
.....	ماده ۱۲. دانش آموختگی
.....	ماده ۱۳. محرومیت از تحصیل
.....	ماده ۱۴. سایر موارد
.....	ماده ۱۵. شرایط استاد راهنما و مشاور دوره دکتری
.....	ماده ۱۶. شرایط تدریس در مقطع دکتری

مقدمه

رشد پرشتاب علم و فناوری و تحولات عظیم اجتماعی و اقتصادی به خصوص اهداف برنامه‌های توسعه و سند چشم‌انداز بیست‌ساله جمهوری اسلامی ایران، شرایطی را برای دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی پدید آورده است که وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای ایجاد تحول راهبردی در علم و فناوری و توجه بیشتر به پژوهش، تربیت نیروهای متعهد، متخصص و ماهر را از طریق تنوع در شیوه پذیرش دانشجویان در دوره‌ی دکتری در صدر اولویت‌های کاری خود قرار داده است. برای نیل به اهداف پیش روی، آخرین آیین‌نامه آموزشی دوره دکتری، مورد تجدیدنظر قرار گرفت و در نهایت، پس از جمع‌آوری نظریه‌های کارشناسی و بررسی در جلسات مختلف کارگروه آموزشی، آیین‌نامه‌ی جدید دوره دکتری، به دو شیوه‌ی «آموزشی-پژوهشی» و «پژوهشی» تدوین شد. لازم به تأکید است که برگزاری هر یک از شیوه‌ها، صرفاً با مجوز شورای گسترش آموزش عالی مجاز خواهد بود؛ البته در شیوه پژوهش محور، طرح‌های پژوهشی، پس از تصویب در کمیته‌های تخصصی و تعیین کارفرمای مشخص و پیش‌بینی اعتبارات آن که باید از اعتبارات خارج از مؤسسه تأمین شده باشد، اجرا خواهد شد. جهت جلوگیری از ابهامات در برگزاری دوره دکتری و اختیاراتی که آیین‌نامه مصوب به دانشگاه‌ها داده است این شیوه‌نامه اجرایی تهیه شده و از تاریخ تصویب برای کلیه دانشکده‌های دانشگاه خوارزمی لازم‌الاجرا است. مفاد این شیوه‌نامه اجرایی نقض‌کننده مواد آیین‌نامه آموزشی مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای دوره دکتری نخواهد بود.

ماده ۱. تعاریف

برای رعایت اختصار، تعاریف زیر در این شیوه‌نامه به کار می‌رود:

وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

دوره‌ی دکتری: منظور دوره‌ی دکترای تخصصی (Ph.D) است.

دانشگاه / مؤسسه: منظور «دانشگاه خوارزمی» است.

دانشکده: منظور هر یک از دانشکده‌های دانشگاه خوارزمی است که طبق مقررات، دانشجوی دوره دکتری می‌پذیرند.

دانشجو: منظور پذیرفته‌شدگان دوره‌ی دکتری است که مرحله گزینش را طی کرده و در دانشگاه خوارزمی ثبت‌نام نموده‌اند.

گروه: منظور کوچک‌ترین واحد سازمانی آموزشی یا پژوهشی دانشگاه است.

آیین‌نامه: منظور آیین‌نامه‌ی دوره‌ی دکتری است.

رساله: منظور فعالیت پژوهشی است که دانشجوی دکتری در زمینه رشته تحصیلی مربوط و تحت راهنمایی استاد (ان) راهنما و مشاور انجام می دهد.

استاد راهنما: یکی از اعضای هیئت علمی دارای مدرک دکتری تخصصی است که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در طول دوره دکتری به عهده دارد.

استاد مشاور: یکی از اعضای هیئت علمی دارای مدرک دکتری تخصصی یا متخصصان حرفه ای است که مسئولیت مشاوره دانشجو را در انجام رساله به عهده دارند.

هیئت داوران: مجموعه متشکل از اعضای هیئت علمی یا متخصصان حرفه ای است که مسئولیت ارزیابی رساله دانشجو را بر عهده دارند.

متخصصان حرفه ای: صاحب نظران یا کارشناسان باتجربه غیر هیئت علمی در سایر بخش های جامعه که دارای مهارت و صلاحیت حرفه ای به تائید مؤسسه هستند.

شورا: منظور شورای آموزشی و یا شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

ماده ۲. تعریف دوره

دوره دکتری بالاترین دوره تحصیلی آموزش عالی است که به اعطای مدرک تحصیلی می انجامد و رسالت آن تربیت افرادی است که با نوآوری در زمینه های مختلف علوم و فناوری در رفع نیازهای کشور و گسترش مرزهای دانش مؤثر باشند. این دوره به دو شیوه ی «آموزشی- پژوهشی» و «پژوهشی» برگزار می شود.

تبصره ۱: این شیوه نامه برای اجرای شیوه ی «آموزشی- پژوهشی» است.

ماده ۳. شرایط پذیرش

برای ورود به دوره ی دکترا احراز شرایط زیر الزامی است:

الف) احراز شرایط عمومی ورود به آموزش عالی.

ب) داشتن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد یا دکترای حرفه ای از یکی از دانشگاه های داخل یا خارج از کشور که حسب مورد به تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده باشد.

پ) احراز صلاحیت علمی برای ورود به رشته مورد نظر از طریق آزمون کتبی و مصاحبه.

۳-۱. آزمون دکترا

آزمون دکترا در دو مرحله انجام می شود:

الف) آزمون کتبی که توسط سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می شود.

ب) مصاحبه علمی دانشگاه: نحوه آزمون در هر سال به نحو مقتضی و در زمان مناسب به اطلاع داوطلبان خواهد رسید. به منظور احراز صلاحیت علمی، کمیته مصاحبه از داوطلبان دارای کارنامه آزمون کتبی از طریق مصاحبه علمی (آزمون شفاهی) و بررسی دستاوردهای علمی-پژوهشی، ارزیابی به عمل خواهد آورد. اعضای کمیته ی مصاحبه کننده عبارتند از: (۱) مدیر گروه یا نماینده وی (۲) نماینده شورای دانشکده (بدون حق رأی) (۳) حداقل ۳ نفر از اعضای هیئت علمی واجد شرایط راهنمایی دانشجویان هر رشته-گرایش در سال مورد نظر.

۳-۲. احراز توانایی در زبان خارجی

۳-۲-۱- دانشجویان دکتری در صورت قبولی نهایی در دانشگاه خوارزمی موظف به ارائه نمره زبان انگلیسی مورد تائید دانشگاه قبل از برگزاری آزمون جامع خود هستند. احراز توانایی دانشجو در به کارگیری زبان خارجی از طریق آزمون های مصوب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مطابق جدول ۱ صورت می پذیرد.

جدول ۱- آزمون های زبان مورد تائید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه

حدنصاب نمره قبولی	نوع آزمون
۶۰	TOEFL IBT
۴۵۰	TOEFL PAPER
۴۵۰	TOLIMO
۵/۵	IELTS
۵۰	MSRT
۶۰	آزمون زبان دانشگاه خوارزمی kelt
۶۰	آزمون زبان دانشگاه تهران

تبصره ۱: برای دانشجویان رشته زبان و ادبیات فارسی و زبان و ادبیات عرب کسب ۸۰ درصد حداقل امتیاز نمرات زبان خارجی جهت شرکت در آزمون ارزیابی جامع کفایت می کند.

تبصره ۲: دانشجویان پردیس خودگردان دانشگاه برای شرکت در آزمون جامع لازم است ۸۰ درصد نمره حد نصاب را کسب نمایند و برای دفاع نمره کامل را ارائه دهند،

۳-۲-۲. دانشجویانی که جز از طریق آزمون تخصصی سازمان سنجش آموزش کشور پذیرفته می شوند (استعدادهای درخشان و راتبه های وزارت و...) و دانشجویان تبدیل راتبه خارج به داخل نیز در احراز توانایی به کارگیری زبان خارجی ملزم به رعایت مفاد «ماده ۱-۲-۳» قبل از درخواست مجوز ارزیابی جامع هستند.

۳-۲-۳. به استناد مصوبات وزارت علوم، کسب ۷۰ درصد امتیاز از ماده «۱-۲-۳» این شیوه نامه برای استفاده کنندگان از «سه میه ی ایثارگران» بدون لحاظ نمودن تبصره ۱، مورد قبول است.

۳-۲-۴. به استناد مصوبات وزارت علوم، کسب ۸۰ درصد امتیاز از ماده ((۱-۲-۳)) این شیوه نامه برای استفاده کنندگان از سه میه مربیان مورد قبول است.

۳-۲-۵. دانشجویانی که در بدو ورود به دوره ی دکترا، حدنصاب نمره ی زبان خارجی را احراز نموده باشند، به شرط آن که بیش از دو سال از تاریخ آن نگذشته باشد، مورد قبول است.

۳-۲-۶. احراز توانایی در زبان خارجی برای دانشجویان متقاضی استفاده از فرصت مطالعاتی تابع «شیوه نامه ی اجرایی فرصت تحقیقاتی کوتاه مدت در داخل و خارج از کشور» است که توسط سازمان امور دانشجویان وزارت اعلام می گردد.

ماده ۴. مدت دوره

مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری در شیوه «آموزشی- پژوهشی» حداقل سه سال و حداکثر چهار سال است و در صورت ضرورت و به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه ذی ربط، می توان حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی بدین مدت افزود. این افزایش مدت را دانشکده مربوطه باید حداکثر تا دو هفته قبل از شروع نیمسال مورد درخواست، به صورت کتبی به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه اعلام نماید.

۴-۱. بر اساس تبصره ماده «۹» آیین نامه ی دوره دکتری «در صورتی که دانشجو در مدت مقرر دانش آموخته نشود» دانشگاه اختیار دارد که مدت تحصیل را حداکثر تا دو نیمسال افزایش دهد. برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان

تحصیل در نیمسال اول کماکان رایگان اما در نیمسال دوم منوط به پرداخت شهریه ثابت در ابتدای هر نیمسال تحصیلی (مطابق سال ورود دانشجو به دانشگاه) است که طبق تعرفه هیئت‌امنا تعیین می‌شود.

تبصره ۱: مدت تحصیل برای دانشجویان ورودی قبل از سال ۹۵ حداکثر مدت مجاز ۴/۵ سال است و در صورت ضرورت بنا به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی حداکثر یک نیمسال به مدت مجاز افزوده می‌شود.

۲-۴. اگر دانشجو علیرغم اضافه سنوات (دو ترم برای دانشجویان ورودی ۹۵ به بعد و یک ترم برای دانشجویان ورودی قبل از سال ۹۵)، بنا به عللی خارج از اختیار خود و یا بروز مشکلات غیرقابل پیش‌بینی موفق به اتمام تحصیل نشود، به پیشنهاد استاد راهنمای دانشجو و تأیید گروه، معاون آموزشی دانشکده و مدیریت تحصیلات تکمیلی، کمیسیون بررسی موارد خاص برحسب مورد، وضعیت دانشجو را بررسی می‌کند و متناسب با فعالیت‌های کمی و کیفی و علمی دانشجو، درباره مدت و نحوه ادامه تحصیل یا اخراج او تصمیم‌گیری خواهد کرد. بدیهی است که ادامه تحصیل در این شرایط نیز منوط به پرداخت هزینه ثابت در ابتدای هر نیمسال تحصیلی است و دریافت هرگونه خدمات دانشجویی نیز مستلزم پرداخت هزینه‌ی مربوطه است.

۳-۴. برای استفاده از امتیاز بند «۲-۴» این ماده، دانشجو باید حداقل چهار هفته قبل از شروع نیمسال تحصیلی جدید، تقاضای خود را با ذکر دلایل مستند به استاد راهنما تسلیم نماید تا به تأیید شورای گروه برسد، بعد از تأیید، دانشکده درخواست مذکور را حداکثر ظرف دو هفته برای طرح در کمیسیون موارد خاص، به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال می‌کند.

ماده ۵. مراحل دوره

دوره دکتری به شیوه «آموزشی- پژوهشی» دارای دو مرحله به‌هم‌پیوسته آموزشی و پژوهشی زیر است.

۵-۱. مرحله‌ی آموزشی

مرحله آموزشی با پذیرفته شدن داوطلب آغاز می‌گردد و با قبولی در ارزیابی جامع پایان می‌یابد.

۱-۱-۵. کلاس درس دوره دکتری با حداقل ۳ دانشجو رسمیت می‌یابد. در موارد استثنایی برگزاری کلاس زیر حدنصاب، به پیشنهاد شورای آموزشی دانشکده و تأیید شورای آموزشی تحصیلات تکمیلی بلامانع است. از این‌رو گروه‌های آموزشی موظف به رعایت ظرفیت پذیرش دانشجو در هر سال تحصیلی هستند.

۲-۱-۵. گروه‌های آموزشی موظف‌اند برنامه دروس ۳ و ۴ واحدی را حداقل در دو نوبت و در دو روز در هفته ارائه نمایند.

۳-۱-۵. لازم است در ارائه دروس دوره دکتری، عناوین، سرفصل‌ها و مدرّسان، بر اساس آخرین برنامه درسی مصوب عمل شود. به‌کارگیری مدرّسان مدعو، منوط به ارسال دلایل توجیهی گروه و مستندات احراز شرایط مدرّس به معاون آموزشی دانشکده و اخذ مجوز از مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

۴-۱-۵. برگزاری دروس دکتری به‌صورت معرفی به استاد مجاز نیست و در شرایط استثنایی منوط به تصویب در شورای آموزشی دانشکده است.

۵-۱-۵. در صورت ارائه درس سمینار، دانشجویان باید یک سخنرانی از نتیجه مطالعات خود در این درس را در دانشکده مربوط با اعلام رسمی و نظارت گروه آموزشی ارائه دهند. موضوع سمینارها نیز باید در راستا و هماهنگ با موضوع رساله باشد.

۶-۱-۵. استاد هر یک از دروس دوره دکتری موظف است نمره درس مربوط را حداکثر ۴۰ روز پس از زمان برگزاری امتحان از طریق سیستم اتوماسیون آموزشی اعلام و قطعی نماید. در غیر این صورت این امر تخلف آموزشی محسوب می‌شود و درج نمره منوط به مجوز شورای آموزشی تحصیلات تکمیلی و تصمیم‌گیری آن شورا خواهد بود. تبصره ۱: عدم اعلام نمره در بازه زمانی مقرر مطابق بند ۶-۱-۵ و یا تغییر نمره درس منوط به درج در پرونده آموزشی استاد و کسر امتیاز از ماده ۲ آیین‌نامه ارتقا اعضای هیئت‌علمی مطابق تصمیم شورای آموزشی تحصیلات تکمیلی خواهد بود.

۷-۱-۵. گروه‌های مجری دوره‌ی دکتری در راستای تحقق اهداف ذیل، موظف‌اند حداقل هر پنج سال یک‌بار برنامه‌ی درسی و محتوای دروس دوره را مطابق با مقررات، بازنگری و جهت تصویب در کمیته بازنگری، شورای تحصیلات تکمیلی و شورای دانشگاه پیشنهاد نمایند:

الف) به‌روز کردن محتوای دروس در راستای تحولات علوم و فناوری.

ب) انطباق برنامه‌های درسی با نیازهای علمی و فنی کشور.

پ) استفاده از منابع علمی و نرم‌افزارهای تخصصی جدید.

ت) به‌کارگیری شیوه‌های نوین آموزشی.

۲-۵. مرحله ی پژوهشی

مرحله پژوهشی به صورت رسمی بعد از مرحله آموزشی، قبولی در ارزیابی جامع و دفاع از طرح پژوهشی رساله و تصویب آن در گروه آموزشی آغاز می شود و با دفاع از رساله به پایان می رسد. این تعریف مشخص کننده ابعاد رسمی مرحله پژوهشی است و مغایرتی با شروع فعالیت پژوهشی دانشجو در مرحله آموزشی ندارد.

ماده ۶. واحدهای دوره

مجموع واحدهای دوره دکتری ۳۶ واحد است که در شیوه ی «آموزشی- پژوهشی» برای کلیه دانشکده ها ۱۸ واحد آن آموزشی و ۱۸ واحد پژوهشی (رساله) است.

۱-۶. واحدهای آموزشی به منظور تسلط بر مفاهیم نوین هر رشته و تقویت توان علمی دانشجو برای اجرای فعالیت های پژوهشی با نظر استاد راهنما و بر اساس برنامه درسی مصوب هر رشته انتخاب می شود. در صورت نیاز به تعریف درس جدید، اقدامات لازم باید مطابق با مقررات مربوط از طریق گروه آموزشی انجام گیرد.

۲-۶. اخذ حداکثر ۶ واحد دروس اختیاری مرتبط با رساله ی دانشجو با پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای گروه آموزشی و معاون آموزشی دانشکده بر اساس برنامه ی مصوب از سایر گروه های آموزشی دانشگاه بلامانع است.

۳-۶. با نظر استاد راهنما دانشجو می تواند حداکثر ۶ واحد درسی را به صورت میهمان از دانشگاه های دولتی برگزارکننده دوره دکتری اخذ نماید. اخذ درس از دانشگاه دیگر به شرط عدم ارائه آن درس در دانشگاه خوارزمی میسر است.

۴-۶. در شرایط خاص و در صورت نیاز، به تشخیص استاد راهنما و تأیید کمیته گروه ذی ربط و شورای آموزشی دانشکده، دانشجویان رشته های غیر مرتبط موظفاند علاوه بر واحدهای آموزشی مصوب، حداکثر ۶ واحد از درس های دوره های تکمیلی را به عنوان درس های جبرانی با حداقل نمره «۱۴» بگذرانند. گذراندن این درس ها در نیمسال اول پذیرش دانشجو (حداکثر تا پایان نیمسال دوم) الزامی است. نمرات این واحدها در میانگین نمره های دانشجو محاسبه نمی گردد.

۵-۶. دروس جبرانی مذکور در بند «۴-۶» الزاماً باید از واحدهای دوره کارشناسی ارشد رشته مربوط و به شرط حضور دانشجویان در کلاس های کارشناسی ارشد ارائه شود.

۶-۶. در صورتی که دروس جبرانی در دوره کارشناسی ارشد ارائه نشود، تشکیل کلاس‌های یادشده، تابع ضوابط تشکیل کلاس دوره ی دکتری خواهد بود.

۶-۷. گذراندن دروس جبرانی، مدت مجاز دوره آموزشی را افزایش نمی‌دهد و منوط به پرداخت شهریه است.

۶-۸. دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاه‌های خارج از کشور که از سوی وزارت و بر اساس قوانین و مقررات مربوط برای ادامه ی تحصیل به دانشگاه معرفی می‌شوند، با نظر گروه آموزشی باید واحدهای درسی رشته مربوط را بگذرانند. این دسته از دانشجویان نیز تابع تمامی مواد و تبصره‌های این شیوه‌نامه خواهند بود.

۶-۹. دانشجوی در مرحله آموزشی، موظف است در هر نیمسال حداقل ۶ و حداکثر ۱۰ واحد انتخاب نماید؛ مگر آن که واحدهای باقیمانده از ۶ واحد کمتر باشد. در صورت اخذ هم‌زمان درس‌های جبرانی، این تعداد تا سقف ۱۴ واحد قابل افزایش است

۶-۱۰. حداقل نمره ی قبولی در هر درس ۱۴ از ۲۰ و میانگین قابل قبول نمره‌های دانشجوی در همه درس‌ها ۱۶ از ۲۰ است.

تبصره ۱: محاسبه میانگین کل نمرات دانشجوی صرفاً بر اساس آخرین نمره ی قبولی وی انجام می‌شود.

تبصره ۲: دانشجوی مشمول آموزش رایگان، در صورت عدم کسب نمره قبولی در هر درس یا حذف غیر موجه آن، موظف است برای انتخاب مجدد همان درس یا درس جایگزین، هزینه مربوط به آن را بر اساس تعرفه مصوب هیات امناء مؤسسه پرداخت کند.

۶-۱۱. حداکثر طول دوره ی آموزشی برای دانشجویان ورودی ۹۵ و بعد از آن ۳ نیمسال تحصیلی است. گروه‌های آموزشی موظف به ارائه کلیه دروس در طول نیمسال‌های مذکور و دانشجویان موظف به اخذ آن‌ها در همان نیمسال‌های تعیین شده‌اند.

۶-۱۲. در صورتی که معدل دانشجوی دکتری پس از گذراندن کلیه دروس کمتر از ۱۶ باشد، دانشجوی مجاز است با نظر استاد راهنما و تأیید شورای گروه و با پرداخت شهریه (مطابق شهریه دانشجوی شبانه مصوب هیئت‌امنای دانشگاه برای دانشجوی هم‌ورودی خود)، فقط یک‌بار درس‌هایی را که دارای نمره کمتر از ۱۶ هستند یا درس‌هایی از میان دروس مصوب را علاوه بر سقف واحدهای دوره، برای جبران میانگین کل، حداکثر در یک نیمسال تحصیلی اخذ نموده و بگذراند تا معدل کل دانشجوی بالای ۱۶ شود. در صورتی که پس از یک‌ترم اخذ دروس اضافه نیز معدل دانشجوی بالاتر از ۱۶ نشد دانشجوی از ادامه تحصیل محروم می‌شود و فقط گواهی نمرات اخذشده را پس از تسویه حساب با دانشگاه دریافت خواهد کرد.

۱۳-۶. در صورتی که مجموع سنوات آموزشی دانشجو بیش از ۴ نیمسال تحصیلی شود، ثبت نام دانشجو در نیمسال بعدی منوط به تأیید استاد راهنما و شورای آموزشی دانشکده و ارسال مستندات مربوطه به مدیریت تحصیلات تکمیلی جهت طرح در شورای آموزشی دانشگاه است.

۱۴-۶. انتخاب واحد دانشجو در نیمسال دوم از سنوات تحصیلی و پس از آن، منوط به تعیین موضوع کلی رساله و تأیید مدیر گروه آموزشی است.

۱۵-۶. دانشجویانی که واحدهای درسی شان در دو نیمسال ارائه می گردد، موظفاند در نیمسال سوم سال تحصیلی در برگه ی انتخاب واحد «ارزیابی جامع» را ثبت نمایند و دانشجویانی که واحدهای درسی شان در سه نیمسال ارائه می گردد، در صورت عدم برگزاری ارزیابی جامع در پایان نیمسال سوم یا عدم قبولی در ارزیابی جامع، موظفاند در نیمسال چهارم سال تحصیلی در برگه ی انتخاب واحد «ارزیابی جامع» را ثبت نمایند.

ماده ۷. ارزیابی جامع

هدف از ارزیابی جامع، احراز قابلیت های آموزشی و پژوهشی دانشجویان است.

۱-۷. شرایط شرکت در ارزیابی جامع

دانشجو موظف است: الف) پس از گذراندن درس های دوره ی آموزشی و کسب میانگین کل ۱۶ از ۲۰؛ ب) احراز حدنصاب قبولی در آزمون زبان خارجی، مطابق «ماده ۱-۲-۳» این شیوه نامه؛ پ) بعد از اخذ مجوز از مدیر گروه و معاون آموزشی دانشکده، در ارزیابی جامع شرکت نماید. مدت مجاز مرحله ی آموزشی تا پایان کلیه ی مراحل ارزیابی جامع، ۴ نیمسال است.

تبصره ۱: ثبت نام در درس ارزیابی جامع در نیمسال مربوطه بر اساس تقویم آموزشی دانشگاه و در زمان مقرر، از وظایف دانشجو است. در صورتی که دانشجو در ارزیابی جامع ثبت نام نماید، اما پیش شرط های لازم برای اخذ مجوز را احراز نکرده باشد، یا به تشخیص و تأیید گروه و دانشکده، با رعایت مدت مجاز، مهلت بیشتری برای برگزاری ارزیابی جامع لازم باشد، نتیجه درس ارزیابی جامع در آن نیمسال در کارنامه ی دانشجو به صورت با تأخیر درج می شود.

۷-۲. دستورالعمل برگزاری ارزیابی جامع

۷-۲-۱. ارزیابی جامع به صورت آزمون های کتبی و شفاهی است. مدیر گروه آموزشی باید موضوع و زمان برگزاری آن را در آخرین نیمسال دوره ی آموزشی طی اعلامیه ای به اطلاع دانشجویان و طی نامه ای به آگاهی معاون آموزشی دانشکده برساند.

۷-۲-۲. دانشجو موظف است حداقل یک ماه قبل از برگزاری ارزیابی جامع و بعد از تأیید استاد راهنما، از طریق گروه درخواست شرکت در ارزیابی جامع را برای معاونت آموزشی دانشکده ارائه نماید.

۷-۲-۳. دانشکده موظف است حداقل ۲ هفته قبل از برگزاری ارزیابی جامع، مجوز شرکت دانشجو در ارزیابی جامع را مطابق با ضوابط صادر نماید.

۷-۲-۴. ارزیابی جامع در هر رشته/گرایش حداکثر دو بار در سال (اردیبهشت و آبان ماه) به پیشنهاد گروه آموزشی و پس از تصویب شورای دانشکده برگزار می شود.

۷-۲-۵. در صورتی که دانشجو بدون عذر موجه از شرکت در ارزیابی جامع امتناع ورزد، یک نوبت از دو نوبت ارزیابی را از دست می دهد و تنها یکبار دیگر مجاز به شرکت در اولین ارزیابی جامع بعدی خواهد بود.

۷-۳- آزمون کتبی ارزیابی جامع

۷-۳-۱. آزمون کتبی شامل دو یا سه درس اصلی به انتخاب استاد راهنما و تصویب گروه آموزشی است.

۷-۳-۲. آزمون کتبی ۶۰ درصد نمره کل ارزیابی جامع را تشکیل می دهند و میانگین کل نمرات دانشجو، در مجموع آزمون های کتبی نباید کمتر از ۱۶ و نمره هیچ یک از درس ها کمتر از ۱۴ باشد

۷-۳-۳. در صورتی که دانشجو آزمون کتبی را با موفقیت بگذراند مجاز به شرکت در آزمون شفاهی است.

۷-۴- آزمون شفاهی ارزیابی جامع

۷-۴-۱. آزمون شفاهی ۴۰ درصد نمره کل ارزیابی جامع را تشکیل می دهد و میانگین کل نمرات دانشجو، در مجموع آزمون های کتبی و شفاهی نباید از ۱۶ از ۲۰ کمتر باشد.

۷-۴-۲. برگزاری و دبیری جلسه های آزمون شفاهی ارزیابی جامع بر عهده مدیر گروه زیر نظر معاون آموزشی دانشکده و با نظارت تحصیلات تکمیلی دانشگاه است و توسط کمیته ای مرکب از اعضای زیر انجام می گیرد:

(۱) استاد (ان) راهنما

۲) دو یا سه عضو هیئت علمی دارای مدرک دکترا با سابقه سه سال تدریس یا تحقیق در دوره های تحصیلات تکمیلی و ترجیحاً دوره ی دکترا، با نظر گروه (رشته-گرایش) و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده که حداقل یکی از سه عضو مذکور دانشیار یا استاد باشد.

۳) یک عضو هیئت علمی دانشکده با معرفی معاون آموزشی دانشکده به عنوان نماینده تحصیلات تکمیلی که حداقل استادیار با درجه ی دکترا باشد.

۴) گروه آموزشی، اعضای کمیته ارزیابی جامع را تعیین و از طریق معاون آموزشی دانشکده به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه اعلام می نماید.

۳-۴-۷. آزمون شفاهی شامل سؤالاتی در زمینه توان علمی، قدرت بیان و استدلال دانشجو و طرح تحقیق رساله دانشجو به تشخیص کمیته برگزار می شود. ارزیابی جامع انجام می گیرد.

۴-۴-۷. چنانچه دانشجو در آزمون کتبی، حداقل نمره لازم را کسب نماید ولی در آزمون شفاهی موفق به کسب نمره قبولی نشود، در صورت تقاضا می تواند در ارزیابی جامع بعدی صرفاً در آزمون شفاهی شرکت نماید.

۵-۴-۷. امتیازدهی بخش شفاهی ارزیابی جامع به صورت رأی گیری مخفی انجام می پذیرد.

تبصره ۱: دانشجویانی که دارای مقاله یا مقالات با شرایط زیر باشند تا ۵۰ درصد نمره ی بخش شفاهی می تواند به صورت نمره مازاد به آن ها تعلق گیرد، ولی در صورتی که دانشجو از بخش شفاهی در مجموع، نمره ی بیش از ۸ کسب نماید، فقط ۸ نمره منظور می گردد

الف) مقاله یا مقالات باید در مجلات علمی- پژوهشی مورد تأیید وزارت چاپ شده باشد و مقالات چاپ شده در مجلات خارجی باید دارای نمایه معتبر با ضریب تأثیر مثبت باشند.

ب) مقاله باید در راستای موضوع رساله باشد و درج نام «**دانشگاه خوارزمی**» الزامی است.

پ) تاریخ ارسال مقاله برای مجله و چاپ باید بعد از قبولی در دوره ی دکترا باشد.

ت) امتیاز مقاله توسط کمیته ی ارزیابی مشخص می شود.

۵-۷- نتیجه آزمون جامع

۱-۵-۷. حداقل نمره قبولی برای ارزیابی جامع ۱۶ است در غیر این صورت دانشجو مجاز است صرفاً یک بار دیگر در ارزیابی جامع شرکت کند و آن را با موفقیت بگذراند.

۲-۵-۷. چنانچه دانشجوی در ارزیابی جامع مردود گردد، گروه موظف است در ارزیابی جامع بعدی از تمام مواد امتحانی از وی ارزیابی به عمل آورد.

۳-۵-۷. در صورتی که دانشجو بار اول در آزمون جامع مردود شود، صرفاً یکبار دیگر حق شرکت در آزمون جامع را دارد و در صورت مردود شدن مجدد، پرونده دانشجو برای تصمیم‌گیری در خصوص امکان شرکت مجدد در ارزیابی جامع پس از تأیید استاد راهنما و شورای آموزشی دانشکده به شورای آموزشی دانشگاه ارجاع می‌شود
تبصره ۱: در صورتی که دانشجو پس از تأیید شورای آموزشی تحصیلات تکمیلی دانشگاه نیز نتواند ارزیابی جامع را با موفقیت بگذراند، از ادامه‌ی تحصیل محروم خواهد شد.

تبصره ۲: حداکثر زمان اعلام نهایی نتیجه آزمون جامع بیست روز بعد از برگزاری آزمون کتبی خواهد بود

ماده ۸. دفاع از پروپوزال (طرح پیشنهادی رساله)

طرح پیشنهادی رساله دکتری در شیوه‌ی آموزشی- پژوهشی باید در اولین نیمسال بعد از قبولی در ارزیابی جامع توسط دانشجو و زیر نظر استاد (ان) راهنما تهیه شود. حداکثر مهلت ارائه برای ارائه طرح پیشنهادی رساله دکتری با در نظر گرفتن عدم قبولی در آزمون جامع و یا عدم قبولی دروس دکتری، ترم پنجم است. در صورتی که دانشجو در انتهای ترم ۵ نیز نتواند از پیشنهاد رساله دکتری خود دفاع نماید، درخواست خود را به تأیید استاد راهنما رسانده تا پس از تصویب در شورای آموزشی دانشکده به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه جهت بررسی در شورای آموزشی تحصیلات تکمیلی ارسال شود.

۱-۸. دانشجو پس از ارائه طرح پیشنهادی رساله دکتری به استاد راهنما و تأیید آن توسط استاد راهنما، فرم مربوط به برگزاری جلسه دفاع از پروپوزال را به مدیر گروه تحویل داده تا پس از طرح موضوع در جلسه گروه آموزشی و تصویب عنوان موضوع در این جلسه و سپس تصویب آن در شورای آموزشی-پژوهشی دانشکده، حداکثر پس از یک ماه از پروپوزال خود در کمیته‌ای مرکب از اعضای زیر دفاع نماید:

(۱) استاد (ان) راهنما

تبصره ۱: حضور استاد مشاور در جلسه دفاع از طرح پیشنهادی رساله دکتری الزامی نیست

(۲) دو تن از اعضای هیئت‌علمی متخصص گروه و یا سایر گروه‌های آموزشی دانشگاه خوارزمی متخصص در زمینه موضوع تحقیق رساله دکتری به پیشنهاد استاد راهنما و تصویب گروه آموزشی که حداقل دارای مرتبه

استادداری بوده و سه سال سابقه تدریس یا تحقیق در دوره‌های تحصیلات تکمیلی و ترجیحاً دوره‌ی دکتری را داشته باشند.

۳) نماینده تحصیلات تکمیلی (به پیشنهاد مدیر گروه) که حداقل دارای مرتبه استادداری بوده و سه سال سابقه‌ی تدریس یا تحقیق در دوره‌های تحصیلات تکمیلی و ترجیحاً دوره‌ی دکتری داشته باشند.

۴) یک نفر داور خارج از دانشگاه به پیشنهاد استاد راهنما و تصویب گروه آموزشی که حداقل دارای مرتبه دانشیاری بوده و سه سال سابقه تدریس یا تحقیق در دوره‌های تحصیلات تکمیلی و ترجیحاً دوره‌ی دکتری داشته و زمینه تحقیقاتی ایشان در زمینه موضوع تحقیق رساله دکتری باشد.

تبصره ۲: حداقل دو هفته قبل از برگزاری دفاع از طرح پیشنهادی رساله، دانشجو موظف به دریافت مجوز برگزاری دفاع از معاون آموزشی دانشکده است.

۲-۸. طرح پیشنهادی رساله دکتری پس از تصویب کمیته‌ی مربوطه و تأیید معاون آموزشی دانشکده رسمیت می‌یابد و قابل اجراست. از این‌رو، دانشجو پس از تصویب طرح پیشنهادی رساله تا زمانی که از رساله‌ی خود دفاع نکرده، موظف است بر اساس تقویم دانشگاهی در نیمسال‌های بعدی برای رساله، ثبت‌نام نماید. عدم ثبت‌نام دانشجو در سنوات مجاز تحصیلی به‌منزله‌ی انصراف از تحصیل است و بازگشت به تحصیل دانشجو منوط به صدور مجوز توسط مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه است. در صورت ارجاع بازگشت به تحصیل به کمیسیون موارد خاص دانشگاه، دانشجو ملزم به پرداخت شهریه‌ی ثابت نوبت دوم همان نیمسال در همان سال است.

۳-۸. معاون آموزشی دانشکده موظف است یک نسخه از صورت‌جلسات دفاع از پروپوزال را به مدیریت تحصیلات تکمیلی ارسال نماید و مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه به جهت کنترل رعایت ضوابط دستورالعمل‌های مصوب، کنترل نهایی را به عمل می‌آورد و در صورت احراز مغایرت مراتب را اعلان می‌کند.

ماده ۹. انجام رساله دکتری

۱-۹. دانشجو موظف است پس از تأیید طرح پیشنهادی رساله دکتری بلافاصله نسبت به انجام پایان‌نامه اقدام نماید و گزارش‌های ۳ ماهه انجام رساله را مطابق فرم مربوطه تحویل استاد راهنما داده و جلسه پیشرفت کار ۳ ماهه را با حضور استاد راهنما و یکی از اساتید ممتحن داخلی حاضر در جلسه دفاع از پروپوزال برگزار نماید.

۲-۹. دانشجوی مجاز است در زمان تدوین رساله دکتری و برای ادامه فعالیت‌های پژوهشی خود طبق آیین‌نامه مصوب وزارت در مدت مجاز تحصیلی با عنوان فرصت تحقیقاتی به یکی از مؤسسه‌های آموزش عالی داخلی یا خارجی سفر کند.

۳-۹. ثبت‌نام دانشجویی که در فرصت مطالعاتی به سر می‌برد، پس از ارائه‌ی گزارش پیشرفت تحصیلی صورت می‌گیرد. مجوز کتبی ثبت‌نام را معاون آموزشی دانشکده پس از دریافت گزارش پیشرفت تحصیلی دانشجوی صادر می‌کند و نظارت بر اجرای ثبت‌نام بر عهده‌ی گروه مربوطه است. هم‌چنین دانشکده موظف است رونوشت مجوز را به انضمام مستندات برای تأیید یا رد، به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال نماید..

۹-۴ دانشجوی موظف است گزارش رساله خود را تا زمان دفاع در یک سمینار که با حضور استادان راهنما و مشاور و دانشجویان علاقمند برگزار می‌شود، ارائه نماید.

ماده ۱۰. انجام جلسه‌ی پیش دفاع رساله دکتری

دانشجویی که حداقل دستاوردهای پژوهشی برای دفاع از رساله دکتری را داشته باشد، درخواست برگزاری جلسه پیش دفاع از رساله دکتری را به استاد راهنما ارائه داده و پس از تأیید استاد راهنما مستندات مربوطه را در اختیار مدیر گروه قرار می‌دهد.

۱-۱۰. مدیر گروه دستاوردهای علمی رساله‌ی دانشجوی را به صورت کتبی به معاون آموزشی دانشکده ارائه می‌نماید. پس از بررسی و تأیید، نتیجه از سوی معاون آموزشی دانشکده به مدیر گروه اعلام می‌شود. با دریافت این تأیید و انجام موفق پیش دفاع، دانشجوی می‌تواند درخواست مجوز برای دفاع از رساله را ارائه نماید.

۲-۱۰. دانشجوی در جلسه پیش دفاع از رساله‌ی خود در جلسه‌ای با حضور استاد راهنما و مشاوران و دو داور داخلی دفاع خواهد نمود. رساله‌ی دانشجوی پس از اصلاحات احتمالی و تأیید استاد راهنما آماده‌ی دفاع نهایی خواهد شد. استاد راهنما باید گزارش جلسه‌ی پیش دفاع مذکور را برای صدور مجوز دفاع نهایی به مدیر گروه ارائه نماید. تبصره ۱: حداکثر مهلت دفاع نهایی سه ماه پس از جلسه پیش دفاع است.

ماده ۱۱. ارزیابی رساله (دفاع از رساله)

۱۱-۱. شرایط ارزیابی رساله

دانشجو پس از تدوین رساله و حداکثر ۳ ماه پس از پیش دفاع از رساله دکتری و تأیید استاد راهنما و به شرط کفایت دستاوردهای علمی رساله موظف است در حضور هیئت داوران از آن دفاع کند.

۱-۱-۱. احراز کفایت دستاوردهای علمی رساله، مطابق با اهداف طرح پژوهشی و متناسب با موضوع رساله، قبل از دفاع از طریق چاپ یا اخذ پذیرش نهایی (مشخص بودن شماره مجله و تاریخ چاپ) حداقل یک مقاله‌ی مستخرج از رساله در مجلات معتبر علمی-پژوهشی مورد تأیید وزارت بر اساس آیین‌نامه‌ی ارتقا، توسط استاد راهنما و گروه آموزشی با نظارت معاون پژوهشی دانشکده صورت می‌گیرد.

تبصره ۱: مقاله مستخرج از رساله دکتری باید منحصراً بانام «دانشگاه خوارزمی» چاپ شود. نویسنده مسئول مقاله باید استاد راهنمای اول دانشجو بوده و آدرس ایمیل دانشگاهی (XXXXXX@khu.ac.ir) در مقاله ذکر شده باشد. در غیر این صورت، آن مقاله برای دفاع از رساله پذیرفته نمی‌شود. اسامی اساتید راهنما و مشاور جز نویسندگان مقاله باید درج شود.

تبصره ۲: مرجع تشخیص مستخرج بودن مقاله از رساله، گروه آموزشی است.

۱-۱-۲. درخواست صدور مجوز دفاع از رساله توسط دانشجو پس از تأیید استاد راهنما، باید یک ماه قبل از تاریخ دفاع صورت پذیرد و بعد از تأیید گروه و شورای آموزشی دانشکده، حداقل دو هفته قبل از تاریخ دفاع به معاون آموزشی دانشکده رسیده باشد. ضمناً رساله حداقل یک ماه قبل از دفاع باید در اختیار هیئت داوران قرار گیرد.

۱-۱-۳. جلسه‌ی دفاع با حضور استاد (ان) راهنما، هیئت داوران و نماینده‌ی مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه رسمیت می‌یابد.

۱-۱-۴. معاون آموزشی دانشکده بعد از احراز کفایت دستاوردهای علمی و تأیید کتبی داور خارجی و یک داور داخلی مبنی بر قابل قبول بودن رساله مجوز دفاع از رساله را صادر می‌کند.

۱-۱-۵. در صورت غیبت استاد راهنمای دوم و استادان مشاور در جلسه‌ی دفاع، پنجاه درصد از حق الزحمه آن‌ها پرداخت نمی‌گردد.

۱-۱-۶. ریاست جلسه‌ی دفاع، نظارت بر حسن اجرا، رعایت ماده‌های این شیوه‌نامه و مصوبات شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه در رابطه با دفاع بر عهده‌ی نماینده‌ی تحصیلات تکمیلی دانشگاه بدون حق رأی است.

۱-۱-۷. ترکیب هیئت داوران به شرح زیر است:

الف) استاد (ان) راهنما.

ب) استاد (ان) مشاور.

پ) یک عضو هیئت علمی با حداقل مرتبه استادیاری و بالاتر با حداقل سه سال سابقه ی تدریس یا تحقیق در دوره های تحصیلات تکمیلی و ترجیحاً دوره ی دکترا که از داخل گروه آموزشی به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه و شورای آموزشی دانشکده به عنوان داور داخلی.

ت) دو داور از خارج گروه آموزشی. از دو داور خارجی یک داور می تواند خارج از گروه آموزشی باشد ولی باید حتماً یک داور از خارج دانشگاه در رشته-گرایش مورد نظر با مرتبه ی دانشیاری و بالاتر و متخصص در زمینه ی رساله به پیشنهاد استاد راهنما و تأیید شورای آموزشی دانشکده انتخاب گردد.

تبصره ۱: یکی از داوران خارجی می تواند از متخصصان حرفه ای انتخاب شود.

ث- نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه که به پیشنهاد شورای دانشکده و تأیید مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه تعیین می شود.

۸-۱-۱۱ دانشجوی موظف است در این جلسه گزارشی از رساله ی خود را ارائه و از آن دفاع کند.

۹-۱-۱۱. حداقل زمان لازم بین تصویب طرح پژوهشی رساله در دانشکده و دفاع از رساله، دو ترم است.

۲-۱۱. کیفیت ارزیابی رساله

ارزیابی رساله بر اساس کیفیت علمی و پژوهشی، میزان نوآوری، چگونگی دفاع از یافته های پژوهشی و نحوه ی نگارش انجام می شود. ضمناً در نگارش الزاماً دستورالعمل مصوب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه که پیوست این شیوه نامه اجرایی است می بایست رعایت گردد.

۱-۲-۱۱. رساله کلیه رشته های تحصیلی (به استثنای زبان های خارجی و مشابه آنها) باید به زبان فارسی نگارش و دفاع شود. علاوه به این، دانشجویان علاقه مند می توانند رساله ی خود را به زبان انگلیسی بنویسند.

تبصره ۱: رساله رشته های زبان های خارجی، مانند زبان و ادبیات انگلیسی، زبان و ادبیات عربی باید به همان زبان رشته ی تحصیلی نگارش یابد اما دفاع از آن به زبان فارسی در صورت صلاح دید گروه، بلامانع است.

تبصره ۲: دانشجویان خارجی مجاز به نگارش رساله به زبان انگلیسی هستند و نگارش چکیده ی بلند به فارسی، الزامی است.

۲-۲-۱۱ در پایان جلسه دفاع، اعضای هیئت‌داوران، ارزیابی رساله‌ی دانشجو را بر اساس «سطوح ارزیابی رساله» تعیین می‌نمایند. ملاک تصمیم‌گیری در خصوص قبولی رساله، رأی موافق حداقل سه عضو از اعضای هیئت‌داوران است. «سطوح ارزیابی رساله» عبارت‌اند از: الف) قبول: ۱. عالی ۲. خیلی خوب ۳. خوب؛ ب) غیرقابل قبول. مطابق ماده ۲۰ آیین‌نامه ۹۵ نمره رساله در میانگین کل محاسبه نمی‌شود و ارزشیابی آن به شرح زیر انجام می‌شود.

۱) عالی (از ۱۹ تا ۲۰)

۲) خیلی خوب (۱۸ تا ۱۸/۹۹)

۳) قبول با درجه خوب (۱۶ تا ۱۷/۹۹)

۴) مردود (کمتر از ۱۶)

تبصره ۱: ارزیابی دستاورد پژوهشی براساس صورت جلسه شماره ۲۸۱ شورای تحصیلات تکمیلی مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۳۰ خواهد بود.

نماینده تحصیلات تکمیلی، سطح ارزیابی را ثبت و تأیید می‌نماید و این نتیجه در کارنامه‌ی دانشجو درج می‌گردد.

۳-۲-۱۱. نحوه‌ی محاسبه‌ی آرای هیئت‌داوران: ۱) استاد یا استادان راهنمای مشترک و مشاور مجموعاً دو رأی؛ ۲) هرکدام از داوران یک رأی مستقل. مجموعاً پنج رأی.

۴-۲-۱۱. چنانچه ارزشیابی رساله مردود اعلام شود با تأیید هیئت‌داوران حداکثر یک نیمسال در سقف مدت مجاز تحصیل به دانشجو اجازه داده می‌شود تا دوباره در جلسه دفاع شرکت و از رساله خود دفاع کند.

تبصره ۱: برای دانشجویان قبل از ورودی ۹۵، چنانچه رساله‌ی دانشجو «غیرقابل قبول» ارزیابی شود، بنا به تشخیص هیئت‌داوران، دانشجو مجاز است طی حداکثر شش ماه به شرط این‌که از حداکثر مدت مجاز تحصیل بیشتر نشود، اصلاحات لازم را در رساله به عمل آورد و صرفاً برای یک‌بار دیگر از آن دفاع کند.

۵-۲-۱۱. تشخیص هیئت‌داوران مبنی بر قبول رساله با هر یک از سطوح سه‌گانه‌ی عالی، خیلی خوب و خوب مذکور در بند «۳-۲-۱۱» ماده‌ی «۲-۱۱»، به مفهوم نادیده گرفتن اصلاحات احتمالی لازم در رساله نخواهد بود بلکه بدین مفهوم است که پس از انجام اصلاحات موردنظر هیئت‌داوران، نیازی به دفاع مجدد از رساله نیست. در این صورت، دانشجو باید حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از دفاع، رساله‌ی اصلاح‌شده را با تأیید مجدد استاد راهنما، یکی از داوران به انتخاب هیئت‌داوران و نماینده‌ی تحصیلات تکمیلی دانشگاه به گروه تحویل دهد.

تبصره: متعاقباً گروه آموزشی باید ظرف حداکثر یک ماه کلیه ی مدارک تکمیل شده ی مربوط به دانش آموختگی، از جمله رساله ی اصلاح شده و صورت جلسه ی دفاع را از طریق معاون آموزشی دانشکده به تحصیلات تکمیلی دانشگاه تحویل دهد. در این صورت، تاریخ دانش آموختگی همان تاریخ قید شده در صورت جلسه ی دفاع خواهد بود.

۶-۲-۱۱. در صورت تأخیر دانشجو در تحویل رساله ی اصلاح شده، دانشکده باید ظرف مدت ۱۵ روز موضوع و تصمیم اتخاذ شده ی خود را به صورت کتبی به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال نماید. این تصمیم می تواند به یکی از دو صورت ذیل باشد:

الف) دانشجو نیاز به دفاع مجدد دارد و در این صورت باید درخواست مجوز دفاع نیز متعاقباً ارسال شود.

ب) دانشجو نیاز به دفاع مجدد ندارد و مدارک تکمیل شده متعاقباً ارسال خواهد شد.

وقفه ی ایجاد شده از زمان دفاع اولیه، با رعایت کلیه ی ضوابط و در چهارچوب سنوات آیین نامه ای و قابل اعطا از طرف دانشگاه، جزو سنوات تحصیلی دانشجو محاسبه و طبق ضوابط و حسب مورد، دانشجو مکلف به پرداخت شهریه ی سنوات اضافه و جریمه مصوب هیئت امنا خواهد بود.

۷-۲-۱۱. هیچ کسر نمره ای به ازای تمدید سنوات تحصیلی صورت نمی پذیرد.

۸-۲-۱۱. دانشجو موظف است حداکثر شش ماه پس از دفاع و انجام اصلاحات جهت تسویه حساب مراجعه نماید در غیر این صورت به ازای هر ماه تأخیر مبلغ ۵۰۰ هزار ریال به حساب دانشگاه واریز نماید.

ماده ۱۲. دانش آموختگی

دانشجو پس از گذراندن واحدهای درسی و کسب درجه ی حداقل «قبول» از رساله ی خود، دانش آموخته ی دوره ی دکترا شناخته می شود و به دریافت درجه ی دکترای تخصصی نائل می گردد.

تبصره: مدرک دوره ی دکترا با ذکر شیوه ی آموزشی-پژوهشی و نوع پذیرش صادر می شود.

ماده ۱۳. محرومیت از تحصیل

در موارد زیر دانشجو از ادامه ی تحصیل محروم خواهد شد:

(۱) دانشجو در هر یک از نیمسال های تحصیلی بدون عذر موجه ثبت نام نکند.

(۲) میانگین کل نمره های درسی که دانشجو گذرانده، کمتر از ۱۶ باشد.

(۳) دفاع از طرح پژوهشی یا رساله ی دکترا در مهلت مقرر انجام نگیرد.

- ۴) صلاحیت علمی دانشجوی برای استمرار فعالیت پژوهشی پس از دو ارزیابی جامع احراز نشود.
- ۵) ارزیابی پیشرفت فعالیت‌های پژوهشی رساله‌ی دکترا دو بار نامطلوب تشخیص داده شود.
- ۶) رساله‌ی دانشجوی با رعایت «بند ۵-۲-۱۱» ماده‌ی «۲-۱۱» این شیوه‌نامه، «غیرقابل قبول» ارزیابی شود.
- ۷) مدت مجاز تحصیل با رعایت «ماده‌ی ۳» این شیوه‌نامه به پایان برسد.
- ۱-۱۳. در صورت محروم شدن یا انصراف دانشجو از ادامه‌ی تحصیل در دوره‌ی دکترا، دانشگاه مجاز است با رعایت ضوابط و مقررات مربوط، صرفاً گواهی ریزنمرات درس‌های اخذشده را بر اساس کارنامه‌ی تحصیلی دانشجو صادر کند و در اختیار وی قرار دهد.
- ۲-۱۳. دانشجوی انصرافی یا اخراجی موظف است به کلیه تعهداتی که سپرده، عمل کند. در هر حال، صدور گواهی ریزنمرات مندرج در بند «۱-۱۳» منوط به تسویه حساب دانشجو با دانشگاه است.

ماده ۱۴. سایر موارد

- ۱-۱۴. **تحصیل به صورت تمام وقت:** تحصیل دانشجو در دوره‌ی دکترا به صورت تمام وقت بوده و دانشجو موظف است در زمان‌هایی که گروه تعیین می‌کند در دانشگاه حضور یابد و برنامه‌های آموزشی و پژوهشی خود را انجام دهد. تحصیل دانشجویانی که رابطه‌ی استخدامی (رسمی یا پیمانی) با ارگان‌های دولتی یا غیردولتی دارند، منوط به اخذ مرخصی یا مأموریت تحصیلی در تمام طول دوره‌ی تحصیل است. همچنین تحصیل هم‌زمان دانشجو این دوره در همان دوره یا سایر دوره‌های تحصیلی اعم از دولتی و غیردولتی ممنوع است.
- ۲-۱۴. **حضور و غیاب دانشجو:** چنانچه دانشجو در طول نیمسال تحصیلی، در یک درس بیش از سه شانزدهم از کلاس‌های یک درس یا در جلسه امتحان پایان نیمسال آن درس غیبت کند این غیبت غیرموجه تلقی شده و آن درس حذف می‌شود. در این صورت رعایت حداقل شش واحد در طول نیمسال برای دانشجو الزامی نیست ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو مدت مجاز دوره تحصیلی وی محسوب می‌شود.
- تبصره ۱- برای دانشجویان ورودی قبل از سال ۹۵ غیبت دانشجو در هر درس نباید از سه شانزدهم مجموع ساعت‌های آن درس تجاوز کند. در غیر این صورت، نمره‌ی دانشجو در آن درس، صفر محسوب می‌شود.
- ۳-۱۴. **ثبت نام، مرخصی تحصیلی و اتمام سنوات تحصیلی:** دانشجو باید تا زمان دانش‌آموختگی در هر نیمسال ثبت نام کند. عدم ثبت نام دانشجو در موعد مقرر در هر نیمسال تحصیلی به منزله‌ی انصراف از تحصیل خواهد بود. ثبت نام در هر نیمسال با تأیید سیستم (اتوماسیون) آموزشی دانشگاه و در شرایط خاص با تحویل برگه‌ی ثبت نام مورد

تأیید گروه به اداره ی آموزش دانشکده، اعتبار می یابد. ضمناً ثبت نام در هر ترم بعد از مهلت قانونی صرفاً با پرداخت جریمه (براساس مصوبه هیات امناء) میسر است.

۱-۳-۱۴. دانشجوی پس از موفقیت در ارزیابی جامع و تا زمانی که از رساله ی خود دفاع نکرده، موظف به انتخاب واحد رساله در هر نیمسال تحصیلی است.

۲-۳-۱۴. در موارد خاص که دانشجو عذر موجه داشته باشد، به شرط دارا بودن سنوات تحصیلی، پس از تأیید استاد راهنما، گروه آموزشی، شورای دانشکده و موافقت شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، می تواند از حداکثر دو نیمسال مرخصی تحصیلی یا حذف نیمسال با احتساب در سنوات استفاده کند. در این موارد، درخواست مرخصی باید پیش از آغاز ثبت نام به آموزش دانشکده ی مربوط ارائه شود. در صورتی که دانشجو سنوات تحصیلی نداشته باشد نیز شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مجاز به بررسی خاص بودن وضعیت دانشجو و تصمیم گیری در این باره است.

۳-۳-۱۴. درخواست مرخصی تحصیلی در نخستین نیمسال ورود مجاز نیست.

۴-۳-۱۴. دانشجویی که برای استفاده از فرصت مطالعاتی به خارج از کشور سفر کرده و قادر به انتخاب واحد و ارائه ی گزارش پیشرفت کار رساله در نیمسال موردنظر نیست، با تکمیل فرم مربوط متعهد می شود که پس از بازگشت و به پایان رساندن دوره ی قانونی، حداکثر ظرف یک هفته به آموزش مراجعه و انتخاب واحد کند. معاونت آموزشی دانشکده باید عدم بازگشت به موقع دانشجو از فرصت مطالعاتی را به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه اعلام نماید.

۴-۱۴. نقل و انتقال و تغییر رشته در دوره ی دکترا ممنوع است.

۵-۱۴. دانشجو پس از گذراندن ارزیابی جامع و در صورت موافقت استاد راهنمای اول، تکمیل فرم های مربوط، دارا بودن شرایط وزارت و شرایط اختصاصی دانشگاه می تواند در اولویت استفاده از فرصت مطالعاتی قرار گیرد. استفاده از فرصت مطالعاتی تابع «شیوه نامه ی اجرایی فرصت تحقیقاتی کوتاه مدت در داخل و خارج از کشور» سازمان امور دانشجویان وزارت و مصوبات دانشگاه است.

تبصره ۲: در زمان درخواست دانشجو برای استفاده از فرصت مطالعاتی نباید بیش از سه سال از سنوات تحصیلی وی گذشته باشد.

۶-۱۴. چاپ یا نشر الکترونیکی رساله های دکترا بلامانع است؛ اما دانشجو باید کلیه ی قوانین و مقررات دانشگاه را در این زمینه رعایت نماید. در غیر این صورت، دانشگاه مختار خواهد بود از طریق مراجع ذی ربط نسبت به احقاق حقوق خود اقدام نماید.

۷-۱۴. تفسیر مواد آیین نامه دکتری بر عهده ی معاونت آموزشی وزارت و تفسیر شیوه نامه ی اجرایی آن بر عهده ی شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه است. نظارت بر حسن اجرای آیین نامه و این شیوه نامه بر عهده ی مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

۸-۱۴. مطابق ماده ۲۲ آیین نامه دکتری چنانچه دانشجو در حین تدوین رساله اقدام به تخلف علمی (دستبرد ادبی، جعل، تقلب، رونوشت برداری) کند و این موضوع طبق شیوه نامه مصوب مؤسسه برای مؤسسه اثبات شود، مطابق با قوانین و آیین نامه ها و دستورالعمل های مصوب اقدام خواهد شد.

تبصره: احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام رساله، منجر به ابطال مدرک تحصیلی وی خواهد شد.

ماده ۱۵. شرایط استاد راهنما و مشاور دوره دکتری

علاوه بر شرایط عمومی مندرج در آیین نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، استادانی که راهنمایی رساله در دوره دکتری را به عهده می گیرند باید دارای شرایط زیر باشند.

۱-۱۵. عضو هیئت علمی تمام وقت دانشگاه باشند (حداقل استادیار).

۲-۱۵. حداقل دو پایان نامه در دوره کارشناسی ارشد راهنمایی کرده باشند.

۳-۱۵. حداقل دارای یک مقاله پژوهشی چاپ شده در دو سال اخیر

۴-۱۵. تدریس حداقل یک درس در مقطع دکتری.

۵-۱۵. همخوان و همسو بودن موضوع رساله با زمینه تخصصی و سوابق تحقیقاتی استاد بنا بر تشخیص گروه و تأیید شورای دانشکده.

۶-۱۵. ظرفیت پذیرش دانشجو توسط استاد راهنما منطبق با دستورالعمل مصوب در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه است. معاون آموزشی و مدیر گروه آموزشی دانشکده ملزم به رعایت سقف تعداد دانشجو در مقطع ارشد و دکتری برای هر عضو هیئت علمی می باشند. ضمناً در صورت رعایت نشدن سقف مجاز تعداد دانشجو، مدیر تحصیلات تکمیلی ملزم به حذف کد پایان نامه و رساله های بالاتر از سقف است.

تبصره ۱: در مقطع دکتری با توجه به تعداد پذیرش دانشجو در هر دوره، ظرفیت و سقف اساتید با رعایت عدالت بین اساتیدی که دارای شرایط اخذ رساله می باشند، معلوم خواهد شد و به هر عضو هیئت علمی واجد شرایط یک رساله تعلق خواهد گرفت. در صورت وجود مازاد دانشجو نسبت به اساتید فوق، اساتید با مرتبه استاد تمام و دانشیار یک رساله اضافه می توانند اخذ نمایند که در اولویت اول به استاد و بعد به دانشیار تعلق خواهد گرفت؛ و در صورت مازاد

بیشتر، به استادیار هم یک رساله به ترتیب پایه عضو هیئت علمی تعلق خواهد گرفت. در هر حالت تعداد دانشجویان دکتری تحت راهنمایی یک عضو هیئت علمی به طور همزمان نباید از ۳ دانشجو بیشتر باشد.

تبصره ۲: در صورتی که تعداد دانشجویان دکتری در هر دوره کمتر از اساتیدی دارای شرایط اخذ رساله باشد، اساتید فوق از دانشجویان دوره بعدی ظرفیت خود را پر خواهند کرد..

تبصره ۳: استاد راهنما، می تواند از استاد راهنمای دوم از داخل یا خارج از دانشگاه نیز استفاده نماید و در آن صورت فقط یک استاد مشاور برای رساله تعیین خواهد شد.

تبصره ۴: استاد راهنما به پیشنهاد دانشجو و موافقت استاد و تأیید گروه آموزشی و شورای دانشکده با حداقل مرتبه استادیاری تعیین می گردد.

تبصره ۵: استاد مشاور با پیشنهاد استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی و شورای دانشکده با حداقل مرتبه استادیاری و مرتبط با موضوع رساله انتخاب می گردند.

تبصره ۶: در موارد استثنایی و بروز موارد خاص دیگر، گروه تخصصی می تواند پیشنهاد خود را ارائه نماید که در این صورت و پس از تأیید شورای دانشکده و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه قابل اجرا خواهد بود. مسئولیت اجرای این موضوع به عهده مدیر گروه و رئیس دانشکده است و نظارت بر حسن اجرای آن به عهده مدیرکل تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

۱۵-۷. با توجه به این که پذیرش دانشجو منوط به موافقت کتبی یکی از اعضای هیئت علمی واجد شرایط برای هدایت دانشجوی است، دانشجوی پذیرفته شده زیر نظر عضو هیئت علمی مربوط به عنوان استاد راهنما، فعالیت آموزشی و پژوهشی خود را آغاز نموده و ادامه خواهد داد.

تبصره: چنان چه حداکثر تا دو نیمسال پس از شروع تحصیل دانشجو، استاد راهنما بنا به دلایلی از هدایت دانشجو منصرف شود، باید تقاضای کتبی خود را با توضیحات لازم به گروه ارائه نماید تا موضوع در گروه و شورای دانشکده بررسی و تصمیم گیری شود.

مسئولیت راهنمایی هر دانشجو از نخستین نیمسال تحصیلی بر عهده استاد راهنماست که به درخواست دانشجو از میان اعضای هیئت علمی دانشگاه خوارزمی با مرتبه ی استادیاری و بالاتر و با موافقت عضو هیئت علمی منطبق با دستورالعمل مصوب شرایط راهنمایی و مشاوره دانشجویان تحصیلات تکمیلی، در قالب ظرفیت عضو هیئت علمی تعیین می شود.

۱۵-۸. تا زمانی که استاد راهنما انتخاب نشده، مدیر گروه وظایف استاد راهنما را بر عهده دارد.

۹-۱۵. در صورت نیاز، به پیشنهاد استاد راهنما (ی اول)، مسئولیت راهنمایی رساله ی دانشجو را دو استاد راهنما به طور مشترک، عهده دار می شوند، مشروط بر این که راهنمای «اول» یا «اصلی» حداقل ۶۰ درصد مسئولیت هدایت رساله را بر عهده داشته باشد.

۱۰-۱۵. انتخاب استاد راهنمای دوم به پیشنهاد استاد راهنمای اول و موافقت گروه و شورای دانشکده از میان متخصصان عضو هیئت علمی داخل یا خارج از دانشگاه امکان پذیر است.

۱۱-۱۵. در صورت نیاز، به پیشنهاد استاد راهنما (اول) و موافقت شورای گروه و دانشکده، یک یا دو استاد مشاور از میان متخصصان عضو هیئت علمی داخل یا خارج از دانشگاه یا متخصصان حرفه ای مرتبط با رشته تحصیل دانشجو تعیین می گردد.

ماده ۱۶. شرایط تدریس در مقطع دکتری

اعضاء هیئت علمی که در دوره های تحصیلات تکمیلی تدریس می کنند علاوه بر شرایط عمومی مندرج در آئین نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (Ph.D) مصوب وزارت علوم تحقیقات و فن آوری باید دارای شرایط زیر باشند:

۱-۱۶. داشتن حداقل دو سال سابقه تدریس مستقل در مقطع کارشناسی ارشد به همراه اخذ ترفیع سالیانه و به پایان رسانیدن راهنمایی یک پایان نامه در مقطع کارشناسی ارشد.

۲-۱۶. داشتن رضایت گروه آموزشی و اخذ حدنصاب در ارزشیابی دانشجویان در شرایط برابر اولویت با اساتیدی است که:

- درس های پیش نیاز را تدریس کرده باشند.
- سابقه تدریس آن ها در آن زمینه بیشتر باشد.
- تعداد مقالات چاپ شده و یا پذیرفته شده قطعی آن ها بیشتر باشد.
- تعداد پایان نامه ها و رساله هایی که در ارتباط با آن درس راهنمایی کرده اند بیشتر باشد.
- همخوان و هم سو بودن درسی که تدریس می کنند با زمینه تخصصی و سوابق تحقیقاتی استاد بنا بر تشخیص کمیته تخصصی گروه

این شیوه‌نامه‌ی اجرایی، بر اساس آیین‌نامه‌ی دوره‌ی دکترا مصوّب جلسه‌ی ۸۷۱، تاریخ ۱۳۹۴/۱۱/۲۴ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزش ابلاغ‌شده به شماره‌ی ۲/۲۷۷۲۲، تاریخ ۱۳۹۵/۱۷/۰۲ در یک مقدمه ، ۱۶ ماده و ۲۶ تبصره تنظیم شد و در جلسه شورای تحصیلات تکمیلی مورخ ۱۳۹۶/۲/۱۹ به تصویب رسید و برای دانشجویان دوره‌ی دکترای لازم‌الاجراست و از تاریخ اجرا، کلیه‌ی آیین‌نامه‌ها، بخش‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مغایر با این شیوه‌نامه لغو می‌گردد. اتخاذ تصمیم در خصوص سایر موارد پیش‌بینی‌نشده بر عهده‌ی شورای آموزشی است.